

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

6 april 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Carl Decaluwe c.s. –

betreffende de ondersteuning van duurzaam wonen in Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Erik Matthijs**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

290 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 15 en 22 maart 2001 het voorstel van resolutie van de heren Carl Decaluwe, Jan Laurys, Gerald Kindermans, Erik Matthijs en mevrouw Veerle Heeren betreffende de ondersteuning van duurzaam wonen in Vlaanderen.

1. Toelichting door de indiener

De heer Carl Decaluwe geeft toelichting bij het voorstel van resolutie. Een gelijkaardig voorstel van resolutie werd ook al ingediend onder de vorige legislatuur (*Parl. St. Vl. Parl.* 1998-1999, nr. 1297/1).

Het voorstel van resolutie heeft als doel om een aanzet te geven tot duurzaam wonen en bouwen, vooral op het vlak van informatie-, bewustmakings- en sensibiliseringscampagnes. Er is nood aan coördinatie omdat zowel de beleidsdomeinen leefmilieu als huisvesting verband houden met een aantal aspecten van duurzaam wonen. In de praktijk zijn er al verschillende initiatieven over duurzaam wonen ontplooid, maar dit alles is teveel verspreid. Zo is het Centrum voor Duurzaam Wonen opgericht en zijn er wetenschappelijke initiatieven in verschillende sectoren. De heer Decaluwe pleit dan ook voor een duidelijk signaal vanuit het Vlaams Parlement.

Dit signaal zou een aanleiding moeten zijn om op ruime schaal informatiecampagnes te voeren. De spreker betreurt dat tijdens de recente Batibouweurs het duurzaam bouwen en wonen niet voldoende aan bod kwam. Verder moeten vormingsinitiatieven voor particulieren en professionelen worden gesteund. In Gent heeft de organisatie OXFAM Wereldwinkels bijvoorbeeld een schitterend gebouw gezet, dat een absolute voorbeeldfunctie heeft op het gebied van duurzaam bouwen. Ten derde is het belangrijk dat er ook meer middelen worden vrijgemaakt voor onderzoeksprogramma's, om het duurzame bouwen en wonen nog meer ingang te doen vinden in de praktijk. Daarnaast moet er worden gestreefd naar een eenvoudige etikettering van bouwmaterialen. Immers in het kader van duurzaam bouwen en wonen, worden verschillende vormen van ecolabels aangewend. De waarde van die diverse vormen van etikettering moet worden nagegaan en worden geobjectieerd. Tevens moeten bewustmakingscampagnes worden opgezet, waarbij een verband wordt gelegd met leefmilieu en gezondheid. Daarnaast

moet in de milieureglementering het ecologisch verantwoord bouwen, zoals bijvoorbeeld milieuvriendelijke verwarming, verder worden ondersteund.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* vindt het zeer belangrijk dat dergelijk voorstel van resolutie wordt ingediend. Het lid is van oordeel dat er te weinig aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen. Naar aanleiding van de eerste steenlegging van het nieuwe Huis der Vlaamse Volksvertegenwoordigers, werden de parlementsleden recent nog met deze problematiek geconfronteerd. Het is voor mevrouw Van den Eynde belangrijk dat er meer aandacht zou worden besteed aan gezonde en duurzame bouwmaterialen. Anderzijds laat het commissielid opmerken dat het ook belangrijk is om in de bouwsector de nadruk te leggen op het verantwoord verwerken van bouwafval.

Het gebrek aan belangstelling voor duurzaam bouwen en wonen, kan volgens mevrouw Van den Eynde ook worden vastgesteld in het federaal plan voor duurzame ontwikkeling van de federale staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, waarin met geen woord over duurzaam bouwen en wonen wordt gerept.

Verder heeft het lid vernomen dat er bij de VHM (Vlaamse Huisvestingsmaatschappij) een werkgroep wordt opgericht over duurzaam bouwen, om rond dit thema te werken en het te promoten. Deze resolutie zou daar zeker toe kunnen bijdragen.

De heer *Johan Malcorps* staat achter de globale tenor van het voorstel van resolutie. De spreker vraagt om in de tekst meer aandacht te besteden aan de etikettering van bouwmaterialen en aan het gebruik van houtverduurzamingsmiddelen. Het is in de praktijk soms moeilijk om een onderscheid te maken tussen afvalhout dat niet gevaarlijk is en afvalhout dat bewerkt is met gevaarlijke impregneermiddelen. Dit is hoofdzakelijk federale materie, maar de resolutie zou toch een aanzet kunnen betekenen voor een meer duurzame aanpak op het gebied van bouwen en wonen.

Ook de heer *Jacques Timmermans* sluit zich aan bij het voorstel van resolutie. De tekst van het voorstel is op inhoudelijk vlak vrij volledig. De heer Timmermans ziet echter moeilijkheden op het gebied van de sturing op het terrein zelf. De consument onderkent wel het belang van duurzaam bouwen,

maar is eveneens prijsbewust. Naast de prijs is er vaak een probleem met de commercialisatie van de producten en een gebrek aan degelijke informatie. Het lid haalt het voorbeeld aan van energiebesparende maatregelen, waarvan het prijskaartje voor de consument dikwijls nog te hoog is. Daarnaast zijn er gedegen producten die niet of onvoldoende worden gecommmercialiseerd en waarover weinig informatie voorhanden is.

Minister *Vera Dua*, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, verwijst naar het Vlaams regeerakkoord, waarin veel aandacht wordt gehecht aan het implementeren van het aspect duurzame ontwikkeling in alle beleidsdomeinen, dus ook ten aanzien van het duurzaam bouwen en wonen. Duurzame ontwikkeling omvat het hele beleidsveld van de Vlaamse regering. Deze beleidsintentie wordt wat het duurzaam bouwen betreft, expliciet hernomen in de beleidsnota's van de Vlaamse ministers van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport en van Leefmilieu en Landbouw.

Inzake duurzaam bouwen en wonen kan worden vastgesteld dat zeer veel personen en instanties bezig zijn met duurzaam bouwen en dat er veel knowhow aanwezig is, maar dat er een sterke versnippering is. Er zijn bijvoorbeeld de verschillende aparte informatiecampagnes van de betrokken milieuverenigingen. De Europese Unie op haar beurt streeft naar een uniform systeem van certificering van woningen en werkt aan projecten om het duurzaam bouwen te stimuleren. Op federaal vlak wordt discussie gevoerd over productbeleid en fiscaal beleid, belangrijke factoren om een impuls te geven aan de belangstelling voor duurzaam bouwen en wonen. Daarnaast zijn er ook op Vlaams niveau initiatieven inzake energie en installaties voor opvang van regenwater en duurzaam omgaan met water. Voorts worden de gemeentelijke milieuconvenanten gericht op duurzame ontwikkeling en de aanwerving van duurzaamheidsambtenaren. Ook de provincies nemen initiatieven.

De minister deelt verder mee dat de Vlaamse regering op 9 maart 2001 een onderzoeksproject "Duurzaam bouwen en wonen" heeft goedgekeurd, dat was ingediend door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw en medeondertekend door de minister-president van de Vlaamse regering, de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, en de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie. De bedoeling is te komen tot één aanspreek- en coördinatiepunt inzake de hele problematiek van duurzaam bouwen en wonen, geïnspireerd door het Nederlandse Nationaal DUBO

(Duurzaam Bouwen) Centrum, wat een onafhankelijk kennis- en informatiepunt is. Om die reden werd door de Vlaamse regering een onderzoeksproject uitgeschreven, dat wordt gefinancierd door de begroting van de vier bovenvermelde Vlaamse ministers. Het onderzoeksproject vormt de eerste fase in de uitbouw van een steunpunt : alles wat over deze problematiek bestaat wordt samengebracht, er wordt nagegaan wie er op dit domein actief is en welke initiatieven er reeds bestaan. In een tweede fase kan dan volgens de minister worden overgegaan tot de effectieve oprichting van dergelijk centrum. Ook de publiek-private samenwerking zal dienaangaande onderzocht worden. Met de aanbeveling van de resolutie zal zeker rekening worden gehouden in het onderzoeksproject.

3. Wijziging van de tekst

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe aan de tweede streep een 7° toe te voegen, waarin wordt gevraagd het gebruik van houtverduurzamingsmiddelen en van chemisch behandeld hout tot die toepassingen te beperken waarvoor geen milieuvriendelijk alternatief bestaat en alle maatregelen te nemen om een veilige (eind)verwerking van chemisch behandeld afvalhout te garanderen (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 290/2*).

Het amendement wordt aangenomen met 13 stemmen.

4. Eindstemming

Het geamendeerde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 13 stemmen.

De verslaggever,

Erik MATTHIJS

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende

- 1° dat belangrijke materiaalstromen, energiestromen en waterstromen gepaard gaan met het bouwen en gebruiken van gezinswoningen, kantoren en industriële panden ;
- 2° dat die stromen in hun geheel verantwoordelijk zijn voor een zeer significant aandeel van het totale materialenverbruik en milieuverontreiniging in Vlaanderen (bijvoorbeeld inzake water- en luchtverontreiniging) ;
- 3° dat de beperking van milieuverontreiniging en gezondheidsrisico's het best aan de bron kan plaatsvinden en dat er zich, met betrekking tot bouwen en wonen, nog belangrijke oningevulde mogelijkheden tot preventie voordoen ;
- 4° dat in de bouw op vele plaatsen nog gebruik wordt gemaakt van stoffen met risico's voor milieu en gezondheid, hoewel er voor die stoffen vaak voldoende alternatieven aanwezig zijn ;
- 5° dat die materialen na hun gebruik, vaak niet correct gerecycleerd of verwerkt worden waardoor de milieugevaarlijke stoffen vrij in het leefmilieu kunnen komen ;
- 6° dat het voor de consument erg moeilijk blijkt daarover ondubbelzinnige en objectieve informatie te verkrijgen, of de nodige garanties dat het product voldoet aan de eisen inzake milieuvriendelijke productie en gezondheidsrisico's ;
- 7° dat het wetenschappelijk onderzoek rond duurzaam wonen vooralsnog erg beperkt en te versnipperd verloopt in Vlaanderen ;
- 8° dat de acties tot energiebesparing (in het kader van de Week van de Energiebesparing), die door de Vlaamse regering in samenwerking met de betrokken organisaties, worden gevoerd, een relatief succes boeken ;
- 9° dat, ondanks de beperkte bevoegdheden van Vlaanderen inzake productbeleid, de Vlaamse overheid daarin, eventueel in samenwerking met de betrokken beroepsfederaties,

toch een belangrijke sensibiliserende en stimulerende rol kan spelen ;

– vraagt de Vlaamse regering om in overleg en samenwerking met de betrokken organisaties en beroepsfederaties

- 1° op ruime schaal informatiecampagnes te voeren, die de verschillende aspecten van duurzaam bouwen en wonen voldoende bekendheid geven ;
- 2° bestaande en toekomstige vormingsinitiatieven, gericht naar particulieren en professionals, duurzaam te ondersteunen ;
- 3° voldoende middelen vrij te maken voor een onderzoeksprogramma "Duurzaam bouwen en wonen" ;
- 4° initiatieven te ondersteunen die leiden tot een eenduidige en objectieve milieu-etikettering van bouwmaterialen ;
- 5° bewustmakingsacties op het getouw te zetten opdat bouwmaterialen met mogelijk negatieve milieu- en gezondheidsimplicaties, op de geëigende manier en in de juiste toepassing zouden worden gebruikt ;
- 6° in de milieureglementering voldoende waarborgen in te bouwen opdat milieugevaarlijke stoffen in bouwmaterialen, hetzij tijdens de productie, hetzij in de afvalfase, niet in het leefmilieu kunnen vrijkomen ;
- 7° het gebruik van houtverduurzamingsmiddelen en van chemisch behandeld hout tot die toepassingen te beperken waarvoor geen milieuvriendelijk alternatief bestaat en alle maatregelen te nemen om een veilige (eind)verwerking van chemisch behandeld afvalhout te garanderen.